

Bruselj, 13. oktober 2017
(OR. en)

13200/17

FREMP 113
JAI 903
COHOM 115
DROIPEN 133
ASILE 73
JUSTCIV 241
SOC 640
SCHENGEN 67
EJUSTICE 125
DAPIX 330
ANTIDISCRIM 48
VISA 392
CULT 118

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	12. oktober 2017
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	12913/17
Zadeva:	Sklepi Sveta o uporabi Listine EU o temeljnih pravicah v letu 2016

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o uporabi Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki jih je Svet sprejel na 3564. seji 12. in 13. oktobra 2017.

SKLEPI SVETA O UPORABI LISTINE O TEMELJNIH PRAVICAH V LETU 2016

I. UVOD

1. Svet opozarja na člen 2 Pogodbe o Evropski uniji, v katerem je določeno, da Unija temelji na naslednjih vrednotah: spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te skupne vrednote so temelj Evropske unije in naših družb. V skladu s členom 51 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina) morajo institucije in organi Unije, pa tudi države članice, ko izvajajo pravo Unije, spoštovati temeljne pravice, zapisane v Listini.
2. Leta 2016 je bilo varstvo več pravic iz Listine še okrepljeno s sprejetjem niza pravnih instrumentov: o domnevni nedolžnosti in pravici do navzočnosti na sojenju;¹ o pravni pomoči;² procesnih jamstvih za otroke³ ter določitvi celovitega niza pravil glede varstva podatkov na ravni EU.⁴

¹ Direktiva (EU) 2016/343 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o krepitvi nekaterih vidikov domneve nedolžnosti in krepitvi pravice biti navzoč na sojenju v kazenskem postopku, UL L 65, 11.3.2016, str. 1–11.

² Direktiva (EU) 2016/1919 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o brezplačni pravni pomoči za osumljene in obdolžene osebe v kazenskem postopku ter za zahtevane osebe v postopku na podlagi evropskega naloga za prijetje, UL L 297, 4.11.2016, str. 1–8.

³ Direktiva (EU) 2016/800 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o procesnih jamstvih za otroke, ki so osumljene ali obdolžene osebe v kazenskem postopku, UL L 132, 21.5.2016, str. 1–20.

⁴ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov), UL L 119, 4.5.2016, str. 1–88. Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ.

3. Svet ponovno potrjuje, da morajo biti temeljne pravice na področju vseh politik v celoti vključene v pripravo in oceno zakonodaje in politik EU. Spomniti želi na smernice Sveta za metodologijo preverjanja združljivosti s temeljnimi pravicami v pripravljanih telesih Sveta⁵, katerih namen je okrepiti vidik temeljnih pravic pri oblikovanju zakonodaje in politike.
4. Svet odobrava poročilo Komisije o uporabi Listine za leto 2016⁶ kot tudi poročilo o temeljnih pravicah, ki ga je za leto 2017⁷ pripravila Agencija EU za temeljne pravice (v nadaljnjem besedilu: Agencija za temeljne pravice). V teh poročilih je posebej poudarjen napredek, dosežen v zadnjem letu, pa tudi preostali izzivi v zvezi z učinkovitostjo uporabe Listine v EU in v državah članicah.
5. Svet opozarja na predlog Komisije o oblikovanju evropskega stebra socialnih pravic⁸, ki uokvirja nadaljnje ukrepanje v prihodnje za izboljšanje enakih možnosti in dostopa do trga dela, za poštene delovne pogoje ter socialno zaščito in vključenost, in z zanimanjem pričakuje razprave v zvezi s predlogom na seji Sveta EPSCO 23. oktobra 2017.

II. DA BI PRAVICE IZ LISTINE POSTALE STVARNOST

6. Svet potrjuje, da je varstvo temeljnih pravic horizontalno vprašanje, ki zadeva delovanje EU na vseh področjih, in se lahko uresničuje le ob podpori in tvornem sodelovanju vseh deležnikov na ravni EU kot tudi na nacionalni ravni. Svet želi spomniti na pomen ozaveščanja oblikovalcev politik, delavcev v pravni stroki in nosilcev pravic samih o uporabi Listine na nacionalni ravni kot tudi na ravni EU. V tem oziru posebej izpostavlja potrebo, da se uporaba digitalnih orodij, kakršno je e-pravosodje, in izmenjava najboljših praks intenzivirata.

⁵ Dok. 5377/15.

⁶ Dok. 9511/17.

⁷ Dok. 10744/17 + ADD 1 + ADD 2.

⁸ Glej dok. 8637/17.

7. Svet se bo trudil za nadaljnjo okrepitev koherentnosti med notranjo in zunanjo razsežnostjo politike EU na področju temeljnih in človekovih pravic⁹.
8. Svet posebej poudarja vlogo Sodišča Evropske unije pri razlagi in uporabi Listine v EU, s čimer udejanja v njej zapisane pravice.
9. Svet potrjuje nepogrešljivost Agencije za temeljne pravice v vlogi, ki jo ima v skladu z ustrežno ustanovno uredbo,¹⁰ pri zagotavljanju z dokazi podprtih mnenj in strokovnega znanja o vprašanjih, povezanih s temeljnimi pravicami, v zadnjih desetih letih. Svet želi Agencijo za temeljne pravice spodbuditi, naj to poslanstvo oplemeniti tudi tako, da prevzame vlogo zbiralke podatkov o temeljnih pravicah ter spodbuja sinergije in pospešuje sodelovanje med mrežami vladnih kontaktnih točk, nacionalnimi institucijami, pristojnimi za človekove pravice, civilnodružbenimi organizacijami in občani. Poziva jo, naj skupaj z državami članicami soustvarja pogoje za lažjo izmenjavo dobrih praks, orodij in metod v zvezi z uporabo Listine in posredovanjem temeljnih pravic, vrednot in svoboščin.
10. Civilnodružbene organizacije imajo v okviru mednarodnega prava, prava EU in nacionalnega prava pomembno vlogo pri spodbujanju in uresničevanju temeljnih pravic na terenu in kot čuvaj; pomembno vlogo imajo tudi pri ozaveščanju nosilcev pravic o temeljnih pravicah in podpiranju njihovih prizadevanj za uveljavitev in obrambo njihovih pravic. Da bi civilnodružbene organizacije lahko izpolnjevale svoje naloge, morajo imeti zagotovljene ustrezne pogoje za delo.

⁹ V skladu z akcijskim načrtom EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2015-2019.

¹⁰ Uredba Sveta (ES) št. 168/2007 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za temeljne pravice, UL L 53, 22.2.2007, str. 1–14.

a) Notranja varnost

11. Svet ponavlja, da sta varnost in spoštovanje temeljnih pravic združljiva in dopolnjujoča se politična cilja.
12. V tem kontekstu Svet opozarja na pomen pravice do zasebnosti in pravice do varstva osebnih podatkov v navezavi na delo strokovne skupine na visoki ravni za informacijske sisteme in interoperabilnost v skladu s sklepi Sveta z dne 9. junija 2017 o nadaljnjih ukrepih za boljšo izmenjavo informacij in zagotavljanje interoperabilnosti informacijskih sistemov EU¹¹.

b) Azil in migracije

13. Svet priznava potrebo po spoštovanju temeljnih pravic migrantov, oseb, ki prosijo za azil, beguncev in oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, ne glede na pereče izzive na področju migracij in azila. Strinja se, da bi bilo treba pri ukrepih EU in tistih na nacionalni ravni še posebej upoštevati resno nevarnost zlorabe in izkoriščanja, na primer s strani tihotapcev in trgovcev z ljudmi, pri čemer je za ženske in otroke nevarnost nasilja in diskriminacije še večja.¹²

¹¹ Dok. 10151/2017.

¹² Glej na primer nedavne sklepe Sveta in držav članic o zaščiti otrok v migracijah (dok. 10085/17), ter sporočilo Komisije o zaščiti otrok pri migracijah z dne 12. aprila 2017 (COM 2017 (211)).

c) Otrokove pravice

14. Svet izpostavlja pomen zaščite otrok in spoštovanja načela „kaj je najboljše za otroka“ kot najpomembnejšega preudarka pri vseh ukrepih, ki jih zadevajo.
15. Svet posebej poudarja, da sta pri skrbi za spoštovanje pravic otrok ključna sodelovanje in dialog z deležniki, zlasti pa z izmenjavo dobrih praks, kar je treba še bolj razviti. Spomniti želi na letni forum o otrokovih pravicah, neformalno strokovno skupino držav članic za otrokove pravice, pa tudi na pobudo Komisije o vzpostavitvi evropske skrbniške mreže.

d) Boj proti rasizmu in ksenofobiji

16. Svet pozdravlja ukrepe, ki jih pod okriljem Komisije usklajuje skupina na visoki ravni za boj proti rasizmu, ksenofobiji in drugim oblikam nestrpnosti. Med temi ukrepi so spremljanje kodeksa ravnanja na področju boja proti nezakonitemu sovražnemu govoru na spletu,¹³ krepitev podpore za žrtve, razvoj metodologij za beleženje in zbiranje podatkov o kaznivih dejanjih iz sovraštva, boj proti nezakonitemu sovražnemu govoru na spletu, spodbujanje medijske pismenosti in kritičnega razmišljanja ter poglobljanje medkulturnega razumevanja z izobraževanjem. V tem kontekstu je bilo na konferenci o „protidiskurzih: kako podpreti civilno družbo pri posredovanju učinkovitih pozitivnih sporočil proti sovražnemu govoru na spletu“, ki jo je 6. in 7. aprila 2017 organiziralo malteško predsedstvo, potrjeno, da potrebujemo več sodelovanja in zavzetosti vseh deležnikov: medijev, spletnih platform in javnih organov.
17. Svet z zanimanjem čaka na rezultate raziskave EU-MIDIS II, ki jo je izvedla Agencija za temeljne pravice, za oceno napredka, doseženega v zadnjih petih letih pri varovanju temeljnih pravic oseb priseljenškega ali etničnomanjšinskega porekla.

¹³ Na voljo na:
http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/files/hate_speech_code_of_conduct_en.pdf

e) Nasilje nad ženskami

18. Svet pozdravlja dejstvo, da je v letu 2017 kolokvij Komisije o temeljnih pravicah posvečen spodbujanju pravic žensk in enakosti spolov, saj je to po njegovem priložnost, da se spregovori o ekonomskem in političnem opolnomočenju žensk, pravicah žensk v javnem in zasebnem življenju ter boju proti nasilju nad ženskami v vseh oblikah, pri čemer je slednje tema usmerjenih ukrepov skozi vse leto.¹⁴
19. Svet je že večkrat izrazil zavezanost preprečevanju in odpravljanju vseh oblik nasilja nad ženskami in v družini. V tej zvezi želi spomniti na svoja nedavno sprejeta sklepa¹⁵ o podpisu Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Carigradska konvencija) in na svojo, po tej poti izraženo namero, da preide na sklenitev Konvencije. Države članice, ki Konvencije še niso ratificirale, poziva, naj to storijo.

f) Pluralnost medijev

20. Svet ceni, da sta bila pluralnost medijev in demokracija osrednja tema kolokvija o temeljnih pravicah leta 2016, vključno z naknadno načrtovanimi nadaljnjimi ukrepi. Ceni, da se je temu vprašanju naprej posvečalo tudi estonsko predsedstvo, in sicer s svojim neformalnim strokovnim seminarjem o pluralnosti medijev in pravni državi v digitalni dobi, ki je potekal 12. julija 2017 v okviru priprav na letni dialog Sveta o pravni državi.

¹⁴ Glej https://ec.europa.eu/info/events/sustainable-development-goals/2017-annual-colloquium-fundamental-rights-2017-nov-20_it.

¹⁵ Sklep Sveta (EU) 2017/865 in Sklep Sveta (EU) 2017/866.

g) Pristop EU k EKČP

Svet si še naprej prizadeva za pristop EU k Evropski konvenciji o človekovih pravicah, s katero bodo skupne vrednote Unije še bolj utrjene, pravo EU bo učinkovitejše, koherentnost varstva temeljnih pravic v Evropi pa bo doslednejša. Svet poziva Komisijo, naj hitro dokonča analizo pravnih vprašanj, ki jih je načelo Sodišče, da jih bo nato nadalje preučil Svet.
